

KVALITETSDEKLARATION

Lönestrukturstatistik, primärkommunal sektor

Ämnesområde
Arbetsmarknad

Statistikområde
Löner och arbetskostnader

Produktkod
AM0106

Referenstid
2017

Statistikens kvalitet	3
1 Relevans	3
1.1 Ändamål och informationsbehov	3
1.1.1 Statistikens ändamål.....	3
1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov.....	3
1.2 Statistikens innehåll.....	3
1.2.1 Objekt och population	4
1.2.2 Variabler.....	4
1.2.3 Statistiska mått.....	5
1.2.4 Redovisningsgrupper	5
1.2.5 Referenstider	6
2 Tillförlitlighet.....	7
2.1 Tillförlitlighet totalt.....	7
2.2 Osäkerhetskällor	7
2.2.1 Urval.....	7
2.2.2 Ramtäckning.....	7
2.2.3 Mätning.....	7
2.2.4 Bortfall.....	7
2.2.5 Bearbetning.....	8
2.2.6 Modellantaganden	8
2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig	8
3 Aktualitet och punktlighet	9
3.1 Framställningstid	9
3.2 Frekvens	9
3.3 Punktlighet	9
4 Tillgänglighet och tydlighet.....	10
4.1 Tillgång till statistiken	10
4.2 Möjlighet till ytterligare statistik.....	10
4.3 Presentation	10
4.4 Dokumentation	10
5 Jämförbarhet och sam användbarhet	11
5.1 Jämförbarhet över tid	11
5.2 Jämförbarhet mellan grupper	12
5.3 Sam användbarhet i övrigt	12
5.4 Numerisk överensstämmelse	12
Allmänna uppgifter	13
A Klassificeringen Sveriges officiella statistik	13
B Sekretess och personuppgiftsbehandling	13
C Bevarande och gallring	13
D Uppgiftsskyldighet.....	13
E EU-reglering och internationell rapportering.....	13
F Historik.....	13
G Kontaktuppgifter.....	14

Statistikens kvalitet

1 Relevans

1.1 Ändamål och informationsbehov

1.1.1 Statistikens ändamål

Lönestrukturstatistiken är en del av den officiella lönestatistiken och huvudsyftet är att årligen leverera en översiktlig och jämförbar statistik om lönestrukturen för hela arbetsmarknaden.

Primärkommunals sektors lönestrukturstatistik ger en bild av löneläget i primärkommunal sektor och visar också lönerna i förekommande yrken och yrkesgrupper.

Statistiken visar framför allt medel- och medianlöner för olika yrkesgrupper. Därutöver visas även antal anställda för respektive grupp.

1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov

Huvudsakliga användare av statistiken är Medlingsinstitutet, massmedia, departement, landsting, kommuner med flera offentliga organ samt forskare och organisationer. Statistiken används som utvärderings- och planeringsunderlag på såväl riks- som regionalnivå men även för analyser av lönestruktur och annan jämförande lönestatistik.

De krav som finns på lönestrukturstatistiken kommer främst från den allmäninformativa sidan, massmedia och allmänhet, företag och organisationer samt ekonomiska bedömare men i allt högre grad även från användare av jämställdhetsstatistik och från arbetsmarknadsforskningen. Arbetsmarknadens parter använder i första hand sin egen lönestatistik. I den officiella lönestatistiken kompletteras partsstatistiken för att man ska få en bild över hela arbetsmarknaden.

Det finns ett användarråd för arbetsmarknadsstatistik som SCB inrättat. Syftet med användarråden, är att skapa ett system med organiserade användarkontakter. De ämnesstatistiska användarråden ska behandla frågor rörande behov av ny statistik, utveckling och förändringar av befintlig statistik samt prioriteringar och omprioriteringar inför kommande budgetår. Representerade myndigheter och organisationer är Stockholms Universitet (SOFI), Umeå Universitet, Konjunkturinstitutet, Medlingsinstitutet, Sveriges Kommuner och Landsting (SKL), Arbetsmarknadsdepartementet, Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering (IFAU), Riksbanken, Finansdepartementet, och Tillväxtanalys.

Den årsvisa lönestrukturstatistiken ligger också till grund för Medlingsinstitutets årliga rapport om löneskillnader mellan kvinnor och män.

1.2 Statistikens innehåll

De statistiska målstorheter som skattas är genomsnittlig månadslön, percentiler och antal anställda.

1.2.1 Objekt och population

Observationsobjekten är samma som målobjekten och intresseobjekten, det vill säga anställningar.

Målpopulationen sammanfaller med intressepopulationen och omfattar samtliga anställningar inom den primärkommunala sektorn november 2017 samt anställningar med lön per timme som fått ersättning utbetald i november för arbetad tid under oktober. Anställningarna ska omfattas av kollektivavtalet Huvudöverenskommelse (HÖK). Anställda inom kommunalägda bolag ingår inte i undersökningen, de ingår i undersökningen för privat sektor. Vidare exkluderas anställningar för heltidstjänstlediga, arvodesanställda, förtroendevalda, arbetsmarknadspolitiska åtgärder samt deltidsanställda brandmän och befäl.

Ytterligare avgränsningar för populationen är att endast personer som under mät månaden fyllt 18 men inte 67 år ingår. Dessutom exkluderas anställningar med en månadslön under 12 000 kronor samt anställningar med en tjänstgöringsomfattning som är mindre än fem procent.

Värt att notera är att en person kan förekomma, och räknas, flera gånger om denne har flera tjänster. Således räknas antalet anställningar, inte antalet personer. Den aktuella populationen består av cirka 90 procent av alla anställningar inom den primärkommunala sektorn.

1.2.2 Variabler

Målvariablerna motsvarar intressevariablerna. Observationsvariabler skiljer sig åt från de övriga två enligt nedanstående beskrivning.

Månadslön

Med månadslön avses anställningens sammanlagda grundlön plus rörliga lönetillägg, för heltid, samt förmåner. Övertidsersättning ingår ej.

Grundlön

Med grundlön avses avtalad lön inklusive fasta lönetillägg för heltidstjänstgöring.

För månadsavlönade anställningar är löneuppgifterna redan omräknade till heltid när de samlas in. För timavlönade räknas löneuppgifterna upp till heltid vilket i beräkningen motsvarar 165 timmars arbete per månad.

Rörliga lönetillägg

Rörliga lönetillägg är knutna till arbetstidens förläggning, t.ex. OB, jour- och beredskapsersättning. Även vissa andra svårklassificerade tillägg förs hit.

I det fall tjänstgöringsomfattningen ej avser heltid räknas de rörliga lönetilläggen om till att avse heltid. Omräkningen görs med hjälp av de insamlade variablerna Överenskommen sysselsättningsgrad och Tjänstledighetsomfattning. Summan av de uppräknade rörliga lönetilläggen för en individ får ej överstiga 50 procent av grundlönen. Om så är fallet används de utbetalda rörliga lönetilläggen istället för de uppräknade rörliga lönetilläggen.

Förmåner

Förmåner är all form av "ersättning för arbete" som man, enligt Skatteverkets normer, som anställd kan få i annat än kontanter såsom bil, kost, bostad etc.

Antal anställda

Antal anställda utgörs av anställningar inom primärkommunal sektor (se populationsbeskrivning under 1.2.1).

1.2.3 Statistiska mått

Löneuppgifterna redovisas med *medellön*, *median*, *undre-* och *övre kvartil* samt *förändring* från föregående år. Medellön beräknas som summan av individernas heltidslön dividerat med antalet individer. Med undre kvartil, median och övre kvartil avses den lön som 25 procent, 50 procent respektive 75 procent av anställningarna befinner sig under.

Antalsuppgifterna redovisas med *antal*.

1.2.4 Redovisningsgrupper

Yrke

Klassificering av yrke har skett enligt SSYK 2012 (Svensk standard för yrkesklassificering) som nära ansluter till den internationella yrkesnomenklaturen ISCO-08 (International Standard Classification of Occupations). Statistiken fördelat efter yrke (SSYK) redovisas på 4-siffernivå.

Kön

Uppgift om kön hämtas från individernas personnummer.

Kommun

Med kommun avses i normalfallet anställningens tjänsteställe. Kommunindelningen följer 2017 års regionala indelning.

Län

Med län avses i normalfallet individens tjänsteställe. Länsindelningen följer 2017 års regionala indelning.

Region

Regioner är fördelade efter klassificeringen NUTS2 (Nomenclature des Unités Territoriales Statistiques).

Utbildning

Klassificering av utbildningens nivå och inriktning för den högsta utbildningen har skett enligt Svensk Utbildningsnomenklatur (SUN 2000).

Uppgift om individernas utbildning har hämtats från SCB:s

Utbildningsregister, 2017 års version. Statistik fördelat efter både

Utbildningsinriktning och Utbildningsnivå redovisas på 1-siffernivå.

Ålder

Med ålder avses uppnådd ålder under mät månaden. Ålder redovisas efter 5-års intervaller eller 10-års intervaller, med ett par undantag på kortare intervaller.

Verksamhetsområde

De anställda är indelade i verksamhetsområdena utbildning, hälso- och sjukvård, omsorg och sociala tjänster samt övrig verksamhet.

Tjänstgöringsomfattning

Det förekommer två olika grupper för tjänstgöringsomfattning i redovisningen, heltidstjänstgörande och deltidstjänstgörande. Med tjänstgöringsomfattning avses faktisk tjänstgöringstid i förhållande till heltid för en individ under mät månaden. Med heltidstjänstgörande avses den som är antingen heltidsanställd utan partiell tjänstledighet eller timanställda som arbetat 165 timmar eller mer. Med partiell tjänstledighet avses föräldraledighet enligt lagen om allmän försäkring, lagen om rätt till ledighet för vård av barn, utbildning m.m. Med deltidstjänstgörande avses den som är antingen heltidsanställd med partiell tjänstledighet eller deltidsanställd med eller utan partiell tjänstledighet, eller timanställd som arbetat mindre än 165 timmar under mätperioden. Med tjänstledig avses den vars inrapporterade tjänstledighet är 100 procent av den överenskomna tjänstgöringsomfattningen, eller den vars utbetalda lön minus utbetalda rörliga lönetillägg och övertidstillägg ej överstiger 100 kronor. Tjänstgöringsomfattningen kan ej överstiga 100 procent.

Överenskommen sysselsättningsgrad

Det förekommer tre olika överenskomna sysselsättningsgrader i redovisningen, heltidsanställda, deltidsanställda och övriga. Övriga består huvudsakligen av timanställda där ersättning utgår per arbetad timme. Observera att heltidsanställda ibland kan vara deltidstjänstgörande p.g.a. partiell tjänstledighet. De som tillhör de överenskomna sysselsättningsgraderna deltidsanställda och övriga kan ibland vara heltidstjänstgörande.

1.2.5 Referenstider

Huvuddelen av uppgifterna avser november 2017, som representerar hela året. Lön och lönetillägg för timanställningar samt lönetillägg för heltids- och deltidsanställningar baseras på arbetad tid under oktober månad. Grundlön för heltids- och deltidsanställningar baseras på överenskommen sysselsättning och lön för november.

2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Undersökningen är en totalundersökning och uppgifterna samlas in av Sveriges Kommuner och Landsting (SKL), som också gör den största delen av granskningen.

Eftersom uppgifterna samlas in från kommunernas löneregister, bedöms tillförlitligheten som god.

2.2 Osäkerhetskällor

2.2.1 Urval

Undersökningen är en totalundersökning, därför finns ingen urvalsosäkerhet.

2.2.2 Ramtäckning

Undersökningens målpopulation består av anställningar inom den primärkommunala sektorn november 2017 samt anställningar med lön per timme som fått ersättning utbetald i november för arbetad tid under oktober. Se 1.2.1 för ytterligare beskrivning.

Övertäckning utgörs av anställningar som inte tillhör målpopulationen men som ändå kommit med i undersökningen. Timavlönad personal som var anställd under oktober men ej under november tillhör denna kategori.

Undertäckning utgörs av anställningar som tillhör målpopulationen men som inte kommit med i undersökningen. Timavlönad personal som anställdes från och med november samt ett mindre antal anställda under övriga centrala överenskommelser berörs.

Inga beräkningar eller justeringar görs för denna över- eller undertäckning som inte bedöms vara så stora.

2.2.3 Mätning

Materialet samlas in av Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) som samlar in materialet i semikolonseparerade CSV-filer via sin webbplats. Olika former av rörliga lönetillägg för vissa yrkesgrupper är svåra att periodisera. Någon särskild studie har inte gjorts för att kartlägga mätfelens omfattning och storlek.

2.2.4 Bortfall

För 2017 har uppgifter kommit in för alla 290 kommuner. Objektbortfall utgörs av icke inrapporterade anställningar och partiellt bortfall utgörs av saknade enstaka uppgifter för anställningar. Storleken på dessa fel har inte beräknats.

2.2.5 Bearbetning

Bearbetningsfel kan uppkomma t.ex. i samband med dataregistrering och granskning. Materialet granskas i första hand av Sveriges Kommuner och Landsting (SKL). Storleken på dessa fel har ej beräknats.

Uppgifter om utbildning hämtas från SCB:s Utbildningsregister och uppgifter om näringsgren hämtas från SCB:s Kontrolluppgifts-register eller Företagsdatabas.

Inför publiceringen genomför SCB kontroller för att hitta fel som skulle kunna ha en snedvridande effekt på statistiken. Misstänkta fel följs upp via kontakt med Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) för rättning. Erfarenhet från granskningen visar att inrapporterade löner för timanställda avseende individer med låg tjänstgöringsomfattning löper risk att resultera i orimligt höga månadslöner vid uppräknning till heltid. Detta kan resultera i överskattning av medellöner i de redovisningsgrupper där dessa individer ingår, därför exkluderas poster som har en tjänstgöringsomfattning mindre än fem procent. Den kvarstående osäkerheten för brister vid bearbetning bedöms vara försumbar på totalnivå.

2.2.6 Modellantaganden

Inga modellantaganden, förutom de som redovisas i 2.2.1-2.2.5, har gjorts.

2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig

Endast slutlig statistik redovisas.

3 Aktualitet och punktlighet

3.1 Framställningstid

Framställningstiden är cirka fem månader. Från det att Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) i november och december 2017 samlade in uppgifterna, för november 2017 (som representerar hela året), tills det att SCB publicerar uppgifter i maj 2018.

3.2 Frekvens

Både insamling och publicering sker årligen.

3.3 Punktlighet

Publicering sker enligt uppgifter i den publiceringskalender som finns att tillgå på SCB:s webbplats.

4 Tillgänglighet och tydlighet

4.1 Tillgång till statistiken

Den huvudsakliga redovisningen av lönestatistiken för primärkommunal sektor sker i SCB:s Statistikdatabasen. Dessa uppgifter går att hitta på SCB:s webbplats www.scb.se/AM0106, där det även finns ytterligare tabeller och diagram. Uppgifterna ingår också i underlaget för lönestatistik avseende hela arbetsmarknaden som publiceras separat i de statistiska databaserna under namnet Lönestrukturstatistik, hela ekonomin.

4.2 Möjlighet till ytterligare statistik

SCB kan på beställning göra specialbearbetningar av primärmaterialet. Forskare, utredare m.fl. kan eventuellt efter prövning få tillgång till avidentifierat uppgiftsmaterial för egen bearbetning. Både specialbearbetningar och framtagning av avidentifierat forskningsmaterial görs mot en avgift.

4.3 Presentation

I SCB:s Statistikdatabasen ligger materialet i tabellform och på undersökningens webbplats finns både tabeller och diagram.

4.4 Dokumentation

Framställningen av statistiken finns dokumenterad i *Statistikens framställning (StaF)*. Detaljerad information om mikrodata finns i *SCB:s mikrodataregister (MetaPlus)*. Dessa går att nå via SCB:s webbplats www.scb.se/AM0106.

5 Jämförbarhet och sam användbarhet

5.1 Jämförbarhet över tid

En ny yrkesklassificering, SSYK 2012 (Standard för svensk yrkesklassificering), infördes från och med 2014. Konsekvensen av detta blir att det inte går att beräkna löneförändringar mellan olika yrken från tidigare årgångar som är klassificerade enligt den gamla yrkesklassificering SSYK 96.

Från och med 2014 redovisas endast löne- och antalsuppgifter från lönepopulationen. Tidigare bestod undersökningen av en sysselsättningspopulation som användes till sysselsättningsuppgifter och en delmängd av denna, en lönepopulation, som användes till löneuppgifter.

Ytterligare en förändring från och med 2014 är att åldersavgränsningen i lönepopulationen är utökad från 18-64 år till 18-66 år.

Från och med 2012 har tabellerna 10 och 12 i det statistiska meddelandet (SM) uppdaterats. Både namn och underlag till tabellen har ändrats, det resulterar i att det är fler heltidsanställda i tabellerna.

Till och med 2011 har Trollhättans kommun redovisat för stora belopp i sina rörliga lönetillägg. Från och med 2012 ska uppgifterna vara korrekta.

För 2011 och 2012 har inte Gotlands kommun kunnat redovisa ersättning för jour på grund av problem vid lönesystemsbyte. Detta påverkar lönerna för verksamhetsgruppen hälso- och sjukvård i SM-tabellerna 10 och 11.

Från och med 2011 års undersökning ingår förmåner i månadslönebegreppet.

Versionerna för åren 2000-2010 av Utbildningsregistret har varit felaktiga, korrigerings har skett för åren 2006-2010.

För 2010 saknas helt eller delvis rörliga lönetillägg för följande kommuner:

Upplands-Bro, Mörbylånga, Vårgårda, Kungälv och Övertorneå.

För 2009 saknas helt eller delvis rörliga lönetillägg för följande kommuner: Upplands-Bro, Mörbylånga, Vårgårda, Kungälv Lekeberg och Övertorneå.

För 2008 saknas helt eller delvis rörliga lönetillägg för följande kommuner: Göteborg och Berg.

För 2007 saknas helt eller delvis rörliga lönetillägg för följande kommun: Boden.

Till och med 2007 har yrkesvariabeln SSYK nycklats från en BSK-kod (SKL:s yrkeskod). Från och med 2008 nycklas SSYK istället från en AID Etikett-kod (SKL:s nya yrkeskod). Detta kodbyte har lett till vissa förändringar mellan SSYK-grupper. Det gör att jämförelser av SSYK före och efter 2008 måste göras med stor försiktighet.

Under åren 2006 och 2007 ingick det plusarbetare i undersökningens sysselsättningspopulation, men inte i lönepopulationen då de hade löner som låg under de marknadsmässiga lönerna. Under 2006 var plusarbetarna ca 16 200 stycken och under 2007 var de ca 13 300 stycken.

Avtalsrörelsen 2007 var den största sedan början av 1990-talet och cirka 3 miljoner anställda på den svenska arbetsmarknaden fick nya löner. För

Lönestrukturstatistik, primärkommunal sektor visade det sig genom att det då var låga löneökningar. Det betalades det året istället ut engångsbelopp som inte ingår i statistiken.

Heby kommun har från 2007 förts över från Västmanlands län till Uppsala län vilket berörde omkring 1 000 personer inom primärkommunal sektor.

Från och med 2006 är antalsuppgifterna avrundade.

Under 2006 minskade antalet personer för Norrtälje kommun med ungefär hälften på grund av bolagisering.

Mättidpunkten var fr.o.m. 1965; 1 oktober. 1973 förändrades den till den 1 mars, vilket resulterade i att 1972 års undersökning inställdes. Fr.o.m. 1990 ändrades mättidpunkten till den 1 november med undantag för 1991 års statistik då den var den 1 oktober. Försiktighet vid jämförelser över tiden bör iakttas.

5.2 Jämförbarhet mellan grupper

Jämförbarheten mellan olika delgrupper i populationen är mycket god.

5.3 Samanvändbarhet i övrigt

SCB producerar även motsvarande statistik för den resterande delen av offentlig sektor samt för arbetare respektive tjänstemän inom den privata sektorn. Dessa redovisas för respektive undersökning (Lönestrukturstatistik, statlig sektor, Lönestrukturstatistik, landstingskommunal sektor samt Lönestrukturstatistik, privat sektor). Vid jämförelser mellan undersökningarna för de olika sektorerna måste olikheter i lönebegrepp, populationsavgränsning och mätperiod beaktas.

SCB publicerar även undersökningen Konjunkturstatistik, löner för kommuner och landsting varje månad. Konjunkturstatistiken skiljer sig från lönestrukturstatistiken på några viktiga punkter. Den största skillnaden är att lönestrukturstatistiken samlar in uppgifter per individ medan konjunkturstatistiken samlar in uppgifter aggregerat per kommun. Även här måste olikheter i lönebegrepp och populationsavgränsning beaktas vid jämförelser.

Eftersom denna undersökning är individbaserad och innehåller uppgifter på personnummernivå, går den bra att sammanvända med annan statistik med uppgifter på samma nivå.

5.4 Numerisk överensstämmelse

Den numeriska överensstämmelsen anses vara god.

Allmänna uppgifter

A Klassificeringen Sveriges officiella statistik

Denna undersökning ingår i Sveriges officiella statistik.

För statistik som ingår i Sveriges officiella statistik (SOS) gäller särskilda regler för kvalitet och tillgänglighet, se lagen ([2001:99](#)) och förordningen ([2001:100](#)) om den officiella statistiken samt Statistiska centralbyråns föreskrifter ([SCB-FS 2016:17](#)) om kvalitet för den officiella statistiken.

B Sekretess och personuppgiftsbehandling

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen ([2009:400](#)).

För att skydda enskilda personers eller företags sekretessreglerade uppgifter säkerställs att de inte kan röjas direkt eller indirekt i den statistik som offentliggörs.

Vid behandling av personuppgifter, d.v.s. information som direkt eller indirekt kan hänföras till en person som är i livet, gäller lagen ([2001:99](#)) och förordningen ([2001:100](#)) om den officiella statistiken samt personuppgiftslagen ([1998:204](#)).

C Bevarande och gallring

Bevarandebehov är under utredning.

D Uppgiftsskyldighet

Ingen egen insamling av grunduppgifterna görs. Uppgifterna samlas in av Sveriges Kommuner och Landsting (SKL). Uppgiftsskyldighet föreligger enligt lagen om den officiella statistiken ([SFS 2001: 99](#)).

E EU-reglering och internationell rapportering

Ingen reglering styr undersökningen, men flera av undersökningsvariablerna ingår i undersökningen Structure of Earnings Survey (SES). För denna senare undersökning finns en förordning, Rådets förordning (EG) nr 530/1999, av den 9 mars 1999, om strukturstatistik över löner och arbetskraftskostnader.

F Historik

Statistiska centralbyrån och Sveriges Kommuner och Landsting (tidigare Kommun- respektive Landstingsförbundet) har sedan 1965 samarbetat med att ta fram statistik över den primärkommunala sektorn. Från och med 2001 producerar SCB statistiken på uppdrag av Medlingsinstitutet (MI) som ansvarar för den officiella lönestatistiken.

G Kontaktuppgifter

Statistikansvarig myndighet	Medlingsinstitutet (MI)
Statistikproducent	Statistiska centralbyrån (SCB)
Kontaktinformation	Lönestrukturstatistik, primärkommunal sektor
E-post	lonestat@scb.se
Telefon	010-179 50 00 (Statistikservice)